C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-835/24 *Prima instanţă:* Judecătoria Orhei sediul Rezina
Judecător Ivan Parii

D E C I Z I E
în numele Legii

31 octombrie 2024
mun.Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

În componenţa :
Preşedintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în *şedinţă de judecată* ***în lipsa părților procesului,*** în ***ordine de recurs***, *recursurile* ***directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, comisar principal de justiție,*** **Veaceslav Dascăl** și ***condamnatul*** **Cozma Adrian**, declarate împotriva ***încheierii judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.12.2023***, în privința ***condamnatului*** **Cozma Adrian**, *născut la *****, deținut în Penitenciarul nr.17 Rezina;*

Termenul examinării cauzei fiind:

1.În prima instanță: 24.10.2023 – 18.12.2023.
2.În instanța de recurs: 13.08.2024 – 31.10.2024.

După expunerea esenței cauzei penale de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței de recurs, pentru expunere asupra recursurilor, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin ***încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.12.2023***, s-a respins ca inadmisibilă, fiind depusă tardiv, capătul din plângerea condamnatului Cozma Adrian referitor la constatarea faptului detenţiei cu statut de condamnat în condiţii contrare art.3 CEDO, în Penitenciarul nr.13 Chișinău pentru perioada 27.04.2012-08.06.2012 și Penitenciarul nr.11 Bălți pentru perioada 08.06.2012- 02.10.2012.

S-a admis parțial plângerea condamnatului Cozma Adrian, referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.17 Rezina, care conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din CEDO.

S-a constat faptul că Cozma Adrian, a fost deținut cu statut de condamnat în

Penitenciarul nr.17 Rezina în perioadele: 08.06.2012-02.10.2012, 20.02.2013-06.11.2019, timp de 2566 (două mii cinci sute șasezeci și șase) zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Capătul de plîngere privind constatarea încălcării drepturilor privind condițiile de detenție a condamnatului, garantate de art.3 CEDO, pentru deținerea lui Cozma Adrian în Penitenciarul nr.17 Rezina, în perioada 07.11.2019 până în prezent, sa respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea dată, ***directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, comisar-șef de justiție,*** **Veaceslav Dascal** a contestat-o cu recurs, prin care solicită casarea integrală a încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.12.2023, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă plângerea condamnatului ca nefondată și tardivă.

În motivarea recursului ***recurentul*** invocă, că consideră hotărârea în cauză ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării.

În Penitenciarul nr.17 Rezina condamnatului Cozma Adrian i-au fost acordate condiții satisfăcătoare de detenție.

Mai mult, condamnatul n-a prezentat dovezi ale alegațiilor sale de deținere în condiții precare.

Prin raportul prezentat, administrația Penitenciarului a solicitat respingerea plângerii condamnatului, deoarece în Penitenciarul nr.17 Rezina condamnatul Cozma Adrian n-a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții de executare a pedepsei.

Instanța de judecată n-a luat în considerație particularitățile individuale prin prisma condițiilor generale de detenție.

Pe parcursul detenției, condamnatul Cozma Adrian n-a înaintat plângeri referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.17 Rezina.

Nefiind de acord cu hotărârea dată, ***condamnatul*** **Cozma Adrian** a contestat-o cu recurs, prin care solicită casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.12.2023 și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei în instanța de fond

În motivarea recursului recurentul consideră hotărârea în cauză neîntemeiată și pasibilă casării.

Recurentul menționează, că începînd cu anul 2000 și până în prezent a fost deținut în penitenciar, astfel considerând că plângerea sa nu este tardivă, or, nu a fost eliberat din detenție.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, prevăzută la art.447 Cod de procedură penală, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

Referințe de la părțile procesului penal n-au parvenit.

Verificând temeinicia argumentelor invocate de recurenți în raport cu materialele puse la dispoziția instanței de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursurile urmează a fi admise.

Potrivit ***art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Cod de procedură penală***, *(1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.*

Recursurile ***directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, comisar-șef de justiție,*** **Veaceslav Dascal** și ***condamnatul*** **Cozma Adrian** au fost înaintate în termen și urmează a fi admise.

Studiind materialele cauzei penale, instanța de recurs reiterează, că instanța de fond a reținut faptul, că Cozma Adrian s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 08.06.2012- 02.10.2012 și în Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 27.04.2012-08.06.2012, iar după aceasta în Penitenciarul nr.17 Rezina în perioada 08.06.2012-02.10.2012, 20.02.2013-data adoptării încheierii în calitate de condamnat, însă a respins plângerea ca inadmisibilă fiind depusă tardiv pentru deținerea în Penitenciarul nr.11 Bălți și Penitenciarul nr.13 Chișinău și ca neîntemeiată pentru deținerea în Penitenciarul nr.17 Rezina, motivând că condamnatul urma să depună plângerea referitor la condițiile de detenție în aceste penitenciare până la 01.07.2019, adică în termen de 6 luni din momentul intrării în vigoare la 01.01.2019.

Colegiul penal nu este de acord cu această abordare, or, de la reține și până în prezent Cozma Adrian s-a deținut și se deține în penitenciar o perioadă neîntreruptă.

La examinarea plângerii condamnatului, instanța de fond urma să verifice faptul întreruperii sau neîntreruperii perioadei de detenție a lui Cozma Adrian în condiții inumane și degradante și în dependență de aceasta să emită soluția la caz, or, potrivit prevederilor art.473^2 alin.(5) Cod procedură penală, plângerea condamnatului Cozma Adrian a fost depusă în termen, acesta înaintând pretenții la condițiile de detenție în toate trei penitenciare: Penitenciarul nr.11 Bălți, Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.17 Rezina pentru întreaga perioadă.

În conținutul plângerii depuse, condamnatul Cozma Adrian a indicat concret perioada și condițiile de detenție contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.11 Bălți, Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.17 Rezina, îndeplinind astfel condițiile alin.(2) art.473^2 Cod procedură penal.

De la condamnatul Cozma Adrian urmau a fi concretizate pretențiile lui pentru fiecare penitenciar în parte, or, penitenciarele și condițiile de detenție sunt diferite.

După care, instanța de fond urma să solicite rapoartele de la Penitenciarul

nr.11 Bălți, Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.17 Rezina, în care să fie dat răspuns la toate pretențiile condamnatului Cozma Adrian.

Urmare a acestui fapt, datele comunicate de către administrațiile penitenciarelor odată cu prezentarea raportului întocmit în formă scrisă, urma a fi apreciate prin prisma art.473[3] alin.(2) Cod procedură penală, stabilind în ce măsură s-a realizat sarcina probațiunii contrariului celor invocate de condamnat.

Evident, că o atare motivare nu corespunde calității actului de justiție și principiul de motivare a hotărârilor judecătoreşti, ce face parte din setul de garanţii stabilit pentru existenţa unui proces echitabil.

În aceste condiții, Colegiul penal reține respingerea neîntemeiată a capetelor de plângere pentru deținerea în Penitenciarul nr.11 Bălți, Penitenciarul nr.13 Chișinău ca inadmisibile și tardive și Penitenciarul nr.17 Rezina ca neîntemeiate, neverificarea de către instanța de fond a condițiilor detenției condamnatului Cozma Adrian în Penitenciarul nr.11 Bălți și Penitenciarul nr.13 Chișinău și verificarea superficială a condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.17 Rezina.

Elucidarea acestor chestiuni propice fondului cauzei penale deduse judecării ține de examinarea completă a plângerii, expunerea asupra căror s-a omis, iar lipsa raportului de la fiecare penitenciar în parte poate fi apreciată în detrimentul justițiabilului, instanța de judecată fiind cea care urmează să depună diligență în examinarea amplă și obiectivă a plângerii, iar în lipsa acestor împrejurări apare temei pentru casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei penale în latura dată, instanța de fond urmează să se conducă de prevederile art.451 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii, asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să-și argumenteze clar concluziile sale, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În baza celor expuse, în temeiul art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) şi art.417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursurile ***directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, comisar-șef de justiție,*** **Veaceslav Dascal** și ***condamnatului*** **Cozma Adrian**, declarate împotriva ***<u>încheierii judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.12.2023</u>***, în privința ***condamnatului*** **Cozma Adriani**, se admit, cu casarea încheierii și dispunerea rejudecării în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele de şedinţă, judecător	Ghenadie Liulca
Judecători	Oleg Moraru
	Viorel Pușcaș